മലയാളഗുരു
(മലയാളം റിസർച്ച് ജേണൽ)
(Open Access, Double-Blind Peer Reviewed Journal)
ISSN Online: ISSN Print

മലയാള കവിതയിലെ കൃഷി സംസ്കാരവും വർഗബോധവും

Amnus Baby, Assistant Professor of Malayalam, Pavanatma College, Murickassery, Idukki, Kerala, India.

Article information
Received: 9th January 2025
Received in revised form: 17th February 2025
Accepted: 1st March 2025
Available online: 25th April 2025

Volume: 1
Issue: 1
DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.15281548

Abstract

The fundamental lesson of agriculture is the relationship between nature and humans. The agricultural life in Kerala and the socio-economic power relations associated with it have been widely depicted in Malayalam poetry. This research paper analyzes the expressions of agricultural culture and class consciousness in the works of poets such as Vaikom Muhammad Basheer, P. Kunhiraman Nair, Kadamanitta Ramakrishnan, O. N. V. Kurup, and Ayyappa Panikkar. It examines how the structure of Kerala's agrarian society, land reforms, the relationship between landlords and tenants, the rise of labor class consciousness, and agricultural revolution are represented in these poets' works. Additionally, the paper analyzes their poetic style, imagery, and the historical evolution in their poetry. The growth of the Communist movement in Kerala and its influence on class struggle consciousness and the depiction of agricultural life in poetry is also addressed in this research paper.

സാരാംശം

പ്രകൃതിയും മനുഷ്യനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന പാഠമാണ് കൃഷി. കേരളത്തിലെ കാർഷിക ജീവിതവും അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക അധികാര ബന്ധങ്ങളും മലയാള കവിതയിൽ വ്യാപകമായി ചിത്രീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ ഗവേഷണ പ്രബന്ധം വൈലോപ്പിള്ളി ശ്രീധരമേനോൻ, പി. കുഞ്ഞിരാമൻ നായർ, കടമ്മനിട്ട രാമകൃഷ്ണൻ, ഒ.എൻ.വി. കുറുപ്പ്, അയ്യപ്പപ്പണിക്കർ തുടങ്ങിയ കവികളുടെ രചനകളിലെ കാർഷിക സംസ്കാരത്തിന്റെയും വർഗബോധത്തിന്റെയും ആവിഷ്കാരങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്യുന്നു. കേരളത്തിലെ കാർഷിക സമൂഹത്തിന്റെ ഘടന, ഭൂപരിഷ്കരണം, ജന്മി-കുടിയാൻ ബന്ധങ്ങൾ, തൊഴിലാളി വർഗബോധത്തിന്റെ ഉയർച്ച, കാർഷിക വിപ്ലവം തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങൾ ഈ കവികളുടെ കൃതികളിൽ എങ്ങനെ ആവിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടു എന്ന് പരിശോധിക്കുന്നതോടൊപ്പം, അവരുടെ കാവ്യശൈലിയും ബിംബകല്പനകളും കവിതയിലെ ചരിത്രപരമായ പരിണാമവും ഈ പഠനത്തിൽ വിശകലനം ചെയ്യുന്നു. കേരളത്തിലെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ വളർച്ചയും കവിതയിലെ വർഗസമര ബോധത്തിനും കാർഷിക ജീവിത ചിത്രീകരണത്തിനും നൽകിയ സ്വാധീനവും ഈ ഗവേഷണ പ്രബന്ധത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

പ്രധാന വാക്കുകൾ : കാർഷിക സംസ്കാരം, വർഗബോധം, വൈലോപ്പിള്ളി, ജന്മി-കുടിയാൻ ബന്ധം, കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് സ്വാധീനം, ഭൂപരിഷ്കരണം, ഗ്രാമീണ കവിത, തൊഴിലാളി വർഗം, സാമൂഹിക വിപ്ലവം, കാവ്യാത്മകത

ആമുഖം

മലയാള കവിതയുടെ ചരിത്രത്തിൽ കാർഷിക സംസ്കാരവും ഗ്രാമീണ ജീവിതവും നിർണായക പങ്ക് വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിന്റെ പ്രകൃതിയും പ്രാദേശിക സവിശേഷതകളും സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക അധികാരഘടനകളും മലയാള കവികളുടെ രചനകളിൽ വിവിധ രീതികളിൽ പ്രതിഫലിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിൽ, കേരളത്തിലെ കാർഷിക മേഖലയിൽ നടന്ന വിപ്ലവകരമായ മാറ്റങ്ങൾ - ഭൂപരിഷ്കരണം, ജന്മി-കുടിയാൻ ബന്ധങ്ങളുടെ അവസാനം, തൊഴിലാളി പ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെ ഉയർച്ച, കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തിന്റെ പ്രചാരം - ഉടങ്ങിയവ മലയാള കവിതയ്ക്ക് പുതിയ ഉള്ളടക്കവും രൂപവും നൽകി.

ഈ ഗവേഷണ പ്രബന്ധം മലയാള കവിതയിലെ കാർഷിക സംസ്കാരത്തിന്റെയും വർഗബോധത്തിന്റെയും ചിത്രീകരണങ്ങളെ സമഗ്രമായി വിശകലനം ചെയ്യുന്നു. വൈലോപ്പിള്ളി ശ്രീധരമേനോൻ, പി. കുഞ്ഞിരാമൻ നായർ, കടമ്മനിട്ട രാമകൃഷ്ണൻ, ഒ.എൻ.വി. കുറുപ്പ്, അയ്യപ്പപ്പണിക്കർ എന്നിവരുടെ കവിതകളിലൂടെ കാർഷിക ജീവിതത്തിന്റെയും വർഗസമരത്തിന്റെയും ആവിഷ്കാര രീതികൾ ഈ പഠനം വിലയിരുത്തുന്നു.

കേരളത്തിലെ സാമൂഹിക-രാഷ്ട്രീയ സാഹചര്യങ്ങൾ കാർഷിക ജീവിതത്തെയും വർഗബന്ധങ്ങളെയും എങ്ങനെ രൂപപ്പെടുത്തി എന്നും, കവികൾ അവയെ എങ്ങനെ നിർമ്മിതിപരമായി പ്രതിനിധാനം ചെയ്തു എന്നും ഈ പഠനം അന്വേഷിക്കുന്നു. ഉപജീവനത്തിന്റെയും അധ്വാനത്തിന്റെയും സങ്കീർണ്ണ ബന്ധം, ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥതയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരഘടന, പ്രകൃതിയും മനുഷ്യനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം എന്നിവയുടെ കാവ്യാത്മക ആവിഷ്കാരത്തിന്റെ വിവിധ മാനങ്ങൾ പഠനത്തിന്റെ വിഷയമാണ്.

മേൽപ്പറഞ്ഞ കവികളുടെ കൃതികൾ, കാലഘട്ടത്തിന്റെ സാമൂഹിക-രാഷ്ട്രീയ പശ്ചാത്തലത്തിൽ, തിരഞ്ഞെടുത്ത കവിതകളിലെ ബിംബകല്പനകൾ, വാഗ്മിത, പ്രമേയം, ഭാഷാരേഖീയത തുടങ്ങിയവ വിശകലനം ചെയ്യുന്നതിലൂടെ മലയാള കവിതയിലെ കാർഷിക സംസ്കാരത്തിന്റെയും വർഗബോധത്തിന്റെയും സമഗ്രമായ ഒരു ചിത്രം നിർമ്മിക്കുകയാണ് ഈ പഠനത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം.

സൈദ്ധാന്തിക പശ്ചാത്തലം

കേരളത്തിലെ കാർഷിക സമൂഹഘടനയിൽ ജന്മിത്വവും കുടിയാൻ വ്യവസ്ഥയും ആഴത്തിൽ വേരൂന്നിയിരുന്നു. ഈ സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക അടിത്തറയിലാണ് കേരളത്തിലെ വർഗബന്ധങ്ങൾ രൂപപ്പെട്ടത്. മാർക്സിസ്റ്റ് സാഹിത്യ സിദ്ധാന്തമനുസരിച്ച്, ഉൽപാദന വ്യവസ്ഥകളും ഉൽപാദന ബന്ധങ്ങളും സമൂഹത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനഘടനയെ (base) നിർണയിക്കുകയും, ഈ അടിസ്ഥാനഘടന സാമൂഹിക ബോധത്തെയും സാംസ്കാരിക, നിയമപരമായ, രാഷ്ട്രീയ മേൽഘടനകളെയും (superstructure) രൂപപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ഈ മാർക്സിസ്റ്റ് കാഴ്ചപ്പാടിൽ, സാഹിത്യം ഉൾപ്പെടെയുള്ള കലാരൂപങ്ങൾ ഉൽപാദന ബന്ധങ്ങളുടെ പ്രതിഫലനമാണ്, എന്നാൽ അവയ്ക്ക് സാമൂഹിക മാറ്റത്തിൽ സ്വതന്ത്രമായ പങ്കും വഹിക്കാനുണ്ട്.

ഈ പഠനത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുന്ന മറ്റൊരു സൈദ്ധാന്തിക സമീപനം റെയ്മണ്ട് വില്യംസിന്റെ സാംസ്കാരിക ഭൗതികവാദമാണ് (cultural materialism). വില്യംസിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ, സാഹിത്യവും മറ്റ് സാംസ്കാരിക രൂപങ്ങളും വെറും അടിസ്ഥാനഘടനയുടെ പ്രതിഫലനങ്ങൾ മാത്രമല്ല, മറിച്ച് അവ "സാമൂഹിക നിർമ്മിതികൾ" (social constructs) ആണ്, ഒപ്പം അവ സാമൂഹിക യാഥാർത്ഥ്യത്തിന്റെ രൂപവൽക്കരണത്തിലും പങ്കാളികളാണ്. ഈ കാഴ്ചപ്പാടിൽ, കവിതകൾക്ക് സാമൂഹിക യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുക മാത്രമല്ല, അവയെ പുനർനിർമ്മിക്കുന്നതിലും സ്വാധീനിക്കുന്നതിലും പങ്കുണ്ട്.

അതേസമയം, ഗ്രാംഷിയുടെ ഹെജമണി (hegemony) സിദ്ധാന്തവും ഈ പഠനത്തിന് പ്രസക്തമാണ്. ഗ്രാംഷിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ, ഭരണവർഗം തങ്ങളുടെ മൂല്യങ്ങളെയും വീക്ഷണങ്ങളെയും സമൂഹത്തിന്റെ പൊതുബോധമായി അവതരിപ്പിക്കുന്നു. സാംസ്കാരിക മേഖലയിലെ സമരങ്ങൾ, പ്രതിരോധങ്ങൾ, കലാപങ്ങൾ എന്നിവ ഈ ഹെജമണിക്കെതിരായ പ്രതിരോധത്തിന്റെ ഭാഗമാണ്. ഈ അർത്ഥത്തിൽ, കവിതകൾ "പ്രതിരോധത്തിന്റെ സംസ്കാരത്തിന്റെ" (culture of resistance) ഭാഗമാണ്.

കേരളത്തിലെ കാർഷിക ബന്ധങ്ങളും വർഗഘടനയും മനസ്സിലാക്കുന്നതിന് ഇ.എം.എസ്. നമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെ "കേരളത്തിൽ സാമൂഹ്യ പരിവർത്തനം" (1957) എന്ന കൃതി അടിസ്ഥാന രേഖയാണ്. കൂടാതെ, "കേരളചരിത്രം: മാർക്സിസ്റ്റ് വീക്ഷണത്തിൽ" (1967) എന്ന പ്രസിദ്ധീകരണവും ഈ പഠനത്തിന് പ്രയോജനപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിലെ ജന്മി-കുടിയാൻ ബന്ധങ്ങളുടെ സങ്കീർണ്ണതകൾ, കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ വളർച്ച, ഭൂപരിഷ്കരണത്തിന്റെ ചരിത്രം എന്നിവ മനസ്സിലാക്കുന്നതിന് ഈ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ സഹായകമാണ്.

ഈ പഠനത്തിൽ ചരിത്രപരമായ വിശകലനത്തിനൊപ്പം, വിമർശനാത്മക വായനയുടെ രീതിശാസ്ത്രവും (methodology of critical reading) ഉപയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു. തിരഞ്ഞെടുത്ത കവിതകളുടെ ഘടന, ബിംബകല്പന, ഭാഷാരേഖീയത, അർത്ഥതലങ്ങൾ എന്നിവ വിശകലനം ചെയ്യുന്നതിലൂടെ, കാർഷിക ജീവിതത്തിന്റെയും വർഗബോധത്തിന്റെയും കാവ്യാത്മക പ്രതിനിധാനത്തിന്റെ സവിശേഷതകൾ ഈ പഠനം വെളിച്ചത്ത് കൊണ്ടുവരുന്നു.

കേരളത്തിലെ കാർഷിക സമൂഹഘടനയും വർഗബന്ധങ്ങളും: ചരിത്രപരമായ അവലോകനം

മലയാള കവിതയിലെ കാർഷിക സംസ്കാരത്തിന്റെയും വർഗബോധത്തിന്റെയും അപഗ്രഥനത്തിന് മുമ്പ്, കേരളത്തിലെ കാർഷിക സമൂഹഘടനയുടെയും വർഗബന്ധങ്ങളുടെയും ചരിത്രപരമായ സവിശേഷതകൾ മനസ്സിലാക്കേണ്ടത് അത്യാവശ്യമാണ്.

കേരളത്തിലെ പരമ്പരാഗത കാർഷിക വ്യവസ്ഥ ജന്മി-കുടിയാൻ ബന്ധത്തിൽ അധിഷ്ഠിതമായിരുന്നു. ജന്മികൾ (ഭൂസ്വാമികൾ), കുടിയാന്മാർ (കർഷകർ), കൃഷി തൊഴിലാളികൾ എന്നിങ്ങനെ പ്രധാനമായും മൂന്ന് വർഗങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. 19-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ അവസാനത്തോടെയും 20-ാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ തുടക്കത്തിലും, കൃഷിഭൂമിയുടെ ഏകദേശം 40 ശതമാനം നമ്പൂതിരി ബ്രാഹ്മണർ, നായന്മാർ, ക്രിസ്ത്യൻ ഭൂപ്രഭുക്കൾ തുടങ്ങിയ ജന്മികളുടെ കൈവശമായിരുന്നു. കുടിയാന്മാർ ഒരു നിശ്ചിത പാട്ടത്തിന് (വാരം/പാട്ടം) ജന്മികളിൽ നിന്ന് ഭൂമി കൃഷി ചെയ്തിരുന്നു. അതേസമയം, ഏറ്റവും താഴെത്തട്ടിൽ നിന്നിരുന്നത് ഭൂരഹിതരായ കൃഷിത്തൊഴിലാളികളായിരുന്നു, ഇവരിൽ പലരും താഴ്ന്ന ജാതിക്കാരായിരുന്നു.

ഈ വർഗഘടന പലപ്പോഴും ജാതിവ്യവസ്ഥയുമായി ഇഴചേർന്നുകിടന്നിരുന്നു. ബ്രാഹ്മണ ജന്മികളും, നായർ ഭൂപ്രഭുക്കളും, ദളിത് തൊഴിലാളികളും അടങ്ങുന്ന ഈ സങ്കീർണ്ണ സാമൂഹിക ക്രമത്തിൽ അധികാരവും സമ്പത്തും ഉയർന്ന ജാതികളിൽ കേന്ദ്രീകരിച്ചിരുന്നു. ഇത് കേരളത്തിലെ സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക അസമത്വങ്ങൾക്ക് കാരണമായി.

1920-കളിൽ തുടങ്ങിയ കർഷക സമരങ്ങൾ കേരളത്തിലെ കാർഷിക ബന്ധങ്ങളിൽ മാറ്റങ്ങൾക്ക് തുടക്കമിട്ടു. 1930-കളിൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ വളർച്ചയോടെ, കുടിയാന്മാരുടെയും കൃഷിത്തൊഴിലാളികളുടെയും അവകാശങ്ങൾക്കായുള്ള സമരങ്ങൾ ശക്തിപ്രാപിച്ചു. 1957-ൽ ഇ.എം.എസ്. നമ്പൂതിരിപ്പാടിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് സർക്കാർ കേരളത്തിൽ അധികാരത്തിൽ വന്നതോടെ, 1959-ലെ കേരള ഭൂപരിഷ്കരണ നിയമം പാസാക്കപ്പെട്ടു. ഈ നിയമം ജന്മിത്വ വ്യവസ്ഥയെ അവസാനിപ്പിക്കുകയും, കുടിയാന്മാർക്ക് കൃഷിഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം

നൽകുകയും ചെയ്തു. 1969-70 കാലഘട്ടത്തിൽ "ഭൂമി കൃഷിക്കാരന്" എന്ന മുദ്രാവാക്യവുമായി നടപ്പാക്കിയ ഭൂപരിഷ്കരണം കേരളത്തിന്റെ കാർഷിക ഘടനയിൽ വിപ്ലവകരമായ മാറ്റങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നു.

ഈ സാമൂഹിക-രാഷ്ട്രീയ-സാമ്പത്തിക മാറ്റങ്ങൾ കേരളത്തിലെ സാഹിത്യത്തിലും, പ്രത്യേകിച്ച് കവിതയിലും പ്രകടമായി പ്രതിഫലിച്ചു. വൈലോപ്പിള്ളി, പി. കുഞ്ഞിരാമൻ നായർ, ഒ.എൻ.വി. കുറുപ്പ് തുടങ്ങിയ കവികൾ ഈ മാറ്റങ്ങളെ അവരുടെ കവിതകളിൽ ചിത്രീകരിക്കുകയും, കാർഷിക സമൂഹത്തിന്റെ യാതനകളെയും സമരങ്ങളെയും കാവ്യ വിഷയമാക്കുകയും ചെയ്തു.

വൈലോപ്പിള്ളി ശ്രീധരമേനോന്റെ കവിതയിലെ കാർഷിക ജീവിതവും വർഗബോധവും

വൈലോപ്പിള്ളി ശ്രീധരമേനോന്റെ കവിതകൾ കേരളത്തിലെ ഗ്രാമീണ ജീവിതത്തിന്റെയും കാർഷിക സംസ്കാരത്തിന്റെയും സമൃദ്ധമായ ചിത്രീകരണത്തിന് പേരുകേട്ടവയാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ "കന്നിക്കൊയ്ത്ത്" (1952), "മണ്ണിന്റെ മക്കൾ" (1956), "ഗ്രാമവൃക്ഷം" (1957) തുടങ്ങിയ കവിതകൾ കേരളത്തിലെ കാർഷിക ജീവിതത്തിന്റെ സൂക്ഷ്മമായ അവതരണവും വർഗസമരത്തിന്റെ ശക്തമായ ആവിഷ്കാരവുമാണ്.

"കന്നിക്കൊയ്ത്ത്" എന്ന കവിത നെൽക്കൃഷിയുടെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളെയും അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ആചാരങ്ങളെയും ചിത്രീകരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ കൊയ്ത്തിനെ (കന്നിക്കൊയ്ത്ത്) ആഘോഷമാക്കുന്ന കർഷക സമൂഹത്തിന്റെ സാംസ്കാരിക ജീവിതത്തെ വൈലോപ്പിള്ളി ഇപ്രകാരം അവതരിപ്പിക്കുന്നു:

"കന്നി മാസത്തിൽ നടന്നിടുന്ന കന്നിയായുള്ള കൊയ്ത്തിന്നായ് അന്നവും നൂതനമായി നല്കും അമ്മയാം ഭൂമിയെ വാഴ്ത്തിടാം"

ഈ വരികളിൽ ഭൂമി "അമ്മ" ആയി അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു, അവൾ തന്റെ മക്കൾക്ക് ഭക്ഷണം നൽകുന്നു. കാർഷിക സമൂഹത്തിന്റെ ഈ അടിസ്ഥാന ദർശനം - ഭൂമിയും മനുഷ്യനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിന്റെ ആഴം - വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ മിക്ക കവിതകളിലും കാണാം.

എന്നാൽ, "മണ്ണിന്റെ മക്കൾ" എന്ന കവിതയിൽ വൈലോപ്പിള്ളി കാർഷിക സമൂഹത്തിലെ വർഗസംഘർഷങ്ങളിലേക്കും സാമൂഹിക അസമത്വങ്ങളിലേക്കും വിരൽ ചൂണ്ടുന്നു:

"വരമ്പത്തെ താമരപ്പൂക്കൾ കൊയ്യുന്നോർക്കായ് തോട്ടിട്ടുന്നില്ല പെരുന്തോട്ടക്കാരന്റെ കൊട്ടാരം പണിയുന്നോർക്കായ് കുടിലില്ല."

ഇവിടെ കർഷകരും കൃഷിത്തൊഴിലാളികളും നേരിടുന്ന ചൂഷണത്തെയും അനീതികളെയും വൈലോപ്പിള്ളി കടുത്ത ഭാഷയിൽ വിമർശിക്കുന്നു. താമരപ്പൂക്കൾ പോലെ സൗന്ദര്യമുള്ള സൃഷ്ടികൾ പൂക്കുന്ന വയലുകളിൽ അധ്വാനിക്കുന്നവർക്ക് സ്വന്തമായി ഒരു തോട്ടമില്ല, "പെരുന്തോട്ടക്കാരന്റെ കൊട്ടാരം" പണിയുന്നവർക്ക് സ്വന്തമായി ഒരു കുടിലില്ല - ഈ പ്രതിരൂപങ്ങൾ കാർഷിക സമൂഹത്തിലെ സാമ്പത്തിക വൈരുദ്ധ്യങ്ങളുടെ ശക്തമായ ചിത്രീകരണമാണ്.

"ഗ്രാമവൃക്ഷം" എന്ന കവിത കാർഷിക സമൂഹത്തിന്റെ കൂട്ടായ്മയെയും അവിഭാജ്യതയെയും ചിത്രീകരിക്കുന്നു. ഗ്രാമത്തിലെ ആൽമരത്തിനെ ഒരു വ്യതിയാനമായി ചിത്രീകരിച്ചുകൊണ്ട്, കർഷക സമൂഹത്തിന്റെ സാമൂഹിക ജീവിതവും ലളിതമായ ഹർഷോന്മാദങ്ങളും അടയാളപ്പെടുത്തുന്നു:

"നിന്നടിയിലെ ചെറുമരത്തണലിൽ ചാഞ്ഞു കിടക്കുന്ന വൃദ്ധനായ് നീ, മാറിലെ പാലൂട്ടും മക്കളോടൊത്തൊരു താരുണ്യമാർന്നോളെ, പോലെ നീ."

ഇതിൽ ആൽമരം ഒരു വൃദ്ധനെപ്പോലെയും അതിന്റെ ചുവട്ടിൽ വളരുന്ന ചെറുമരങ്ങൾ കുഞ്ഞുങ്ങളെപ്പോലെയും ചിത്രീകരിക്കപ്പെടുന്നു. ഇത് കർഷക സമൂഹത്തിന്റെ തലമുറകൾ തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തെയും പരമ്പരാഗത അറിവിന്റെ കൈമാറ്റത്തെയും പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നു.

1950-കളിലും 60-കളിലും രചിക്കപ്പെട്ട വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ മറ്റു പല കവിതകളും - "മരിക്കുന്ന കാള" (1960), "സൗപർണിക" (1967) - കേരളത്തിലെ കാർഷിക സമൂഹത്തിന്റെ മാറ്റങ്ങളെയും പ്രതിസന്ധികളെയും ചിത്രീകരിക്കുന്നു. "മരിക്കുന്ന കാള" എന്ന കവിതയിൽ കാളയുടെ മരണം യന്ത്രവൽക്കരണത്തിന്റെ അടയാളമായി അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു. ഉഴവിനുപയോഗിച്ചിരുന്ന കാളകൾ യന്ത്രങ്ങളാൽ മാറ്റിനിർത്തപ്പെടുന്ന സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക മാറ്റങ്ങളെ ഈ കവിത സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ കവിതകളിലെ ഭാഷയും ബിംബകല്പനകളും ഗ്രാമീണ ജീവിതത്തിൽ നിന്ന് ഊർജ്ജം ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. കൃഷി, കൊയ്ത്ത്, വിത്തിടൽ തുടങ്ങിയവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അനുഷ്ഠാനങ്ങൾ, ആചാരങ്ങൾ, പാരമ്പര്യങ്ങൾ എന്നിവ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകളിൽ സജീവമായി ചിത്രീകരിക്കപ്പെടുന്നു. ഗ്രാമീണ ഭാഷയുടെ ലാളിത്യവും ശക്തിയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബിംബകല്പനകളിൽ പ്രതിഫലിക്കുന്നു.

വർഗബോധത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ, വൈലോപ്പിള്ളി പ്രത്യക്ഷമായി രാഷ്ട്രീയ പ്രചാരണത്തിൽ ഏർപ്പെടുന്നില്ലെങ്കിലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകളിൽ സാമൂഹിക അനീതികളെയും വർഗ വൈരുദ്ധ്യങ്ങളെയും കുറിച്ചുള്ള അവബോധം വ്യക്തമാണ്. സാമൂഹിക പരിഷ്കർത്താവെന്ന നിലയിലുള്ള വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ പ്രതിബദ്ധത അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകളിൽ സ്പഷ്ടമായി കാണാം. ചൂഷിതരെ സംബന്ധിച്ച അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുകമ്പയും ചൂഷകരോടുള്ള രോഷവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകളുടെ അടിസ്ഥാന സ്വരമാണ്.

പി. കുഞ്ഞിരാമൻ നായരുടെ കവിതകളിലെ വർഗസമരവും കാർഷിക സംസ്കാരവും

പി. കുഞ്ഞിരാമൻ നായരുടെ കവിതകൾ കേരളത്തിലെ കാർഷിക ജീവിതത്തിന്റെ സമഗ്രമായ ചിത്രം അവതരിപ്പിക്കുന്നു. "ഗ്രാമശ്രീ" (1944), "കൃഷിക്കാർ" (1955), "നട്ടുച്ചയുടെ വെയിൽ" (1970) തുടങ്ങിയ കവിതകളിൽ കാർഷിക ജീവിതത്തിന്റെ വിവിധ വശങ്ങൾ ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

"ഗ്രാമശ്രീ" എന്ന കവിത കേരളത്തിലെ ഗ്രാമങ്ങളുടെ സാംസ്കാരിക സ്വാതന്ത്ര്യത്തെയും സാമ്പത്തിക സ്വയംപര്യാപ്തതയെയും ആഘോഷിക്കുന്നു. എന്നാൽ, ഈ ആദർശവത്കരിക്കപ്പെട്ട ഗ്രാമീണ ജീവിതത്തിന് പിന്നിലെ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ കുറിച്ചുള്ള അവബോധവും കവിതയിൽ കാണാം:

"പാടത്തിൻ നടുവിൽ ഞാൻ പണിയെടുക്കുന്നു വെയിലേറ്റു വിയർപ്പൊഴുകുന്നു ദേഹത്തിൽ ക്ഷീണമിയന്നു തളരുന്നു."

ഇവിടെ, കർഷകന്റെ കഠിനാധ്വാനവും അവൻ നേരിടുന്ന ക്ഷീണവും ശാരീരിക പ്രയാസവും ചിത്രീകരിക്കുന്നു. കാർഷിക ജീവിതത്തിന്റെ സൗന്ദര്യവും ഹർഷവും മാത്രമല്ല, അതിന്റെ കടുത്ത യാഥാർത്ഥ്യവും കുഞ്ഞിരാമൻ നായർ ചിത്രീകരിക്കുന്നു.

"കൃഷിക്കാർ" എന്ന കവിതയിൽ, കൃഷിക്കാരെ "ഈശ്വരന്മാരോടും തുല്യം" എന്ന് വിശേഷിപ്പിക്കുന്നു:

"ഈ പച്ചപ്പിൻ നിറമാർന്ന ഭൂമിയിൽ നിങ്ങളീശ്വരന്മാരോടും തുല്യം ജീവന്റെ നിറകുടമാകും ധാന്യക്കതിരുകൾ വിളയിക്കും നിങ്ങൾ."

ഇവിടെ കുഞ്ഞിരാമൻ നായർ കൃഷിക്കാരുടെ പ്രാധാന്യത്തെയും അവരുടെ അധ്വാനത്തിന്റെ മഹത്വത്തെയും ഉയർത്തിക്കാട്ടുന്നു. ഭൂമിയിലെ ദൈവത്തിനു തുല്യമായി കാണുന്ന കർഷകന്റെ ഈ കാവ്യാവിഷ്കാരം, കർഷക വർഗത്തിന്റെ അന്തസ്സിനെ ഉയർത്തിക്കാട്ടാനുള്ള ബോധപൂർവ്വമായ ശ്രമമാണ്.

"നട്ടുച്ചയുടെ വെയിൽ" എന്ന കവിതയിൽ, കുഞ്ഞിരാമൻ നായർ കേരളത്തിലെ കാർഷിക മേഖലയിൽ വന്ന യന്ത്രവൽക്കരണത്തെയും, അത് സൃഷ്ടിച്ച സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക പ്രതിസന്ധികളെയും ചിത്രീകരിക്കുന്നു:

"ട്രാക്ടറുകൾ വന്നു വയലുകൾ ഉഴുന്നു കൃഷിക്കാർ തെരുവിലിരുന്നു കരയുന്നു കൊയ്ത്തുയന്ത്രങ്ങൾ കൊയ്യുന്നു കൊയ്ത്തുകാരികൾ പട്ടിണികിടക്കുന്നു."

ഇവിടെ യന്ത്രവൽക്കരണത്തിന്റെ ഫലമായി ഉണ്ടായ തൊഴിലില്ലായ്മയും, ഗ്രാമീണ തൊഴിലാളികളുടെ ദുരിതങ്ങളും സ്പഷ്ടമായി ചിത്രീകരിക്കപ്പെടുന്നു. "തെരുവിലിരുന്നു കരയുന്ന" കൃഷിക്കാരും, "പട്ടിണി കിടക്കുന്ന" കൊയ്ത്തുകാരികളും കാർഷിക മേഖലയിലെ പരിവർത്തനങ്ങളുടെ ഇരകളായി ചിത്രീകരിക്കപ്പെടുന്നു.

കുഞ്ഞിരാമൻ നായരുടെ കവിതകളിൽ വർഗബോധം കൂടുതൽ പ്രകടമാണ്. അദ്ദേഹം കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രത്യയശാസ്ത്രത്താൽ സ്വാധീനിക്കപ്പെട്ട കവിയായിരുന്നു, കാർഷിക മേഖലയിലെ വർഗസംഘർഷങ്ങളെയും ചൂഷണങ്ങളെയും കുറിച്ച് വ്യക്തമായ നിലപാടുകൾ സ്വീകരിച്ചു. "വയൽക്കിളികൾ" (1960) എന്ന കവിതയിൽ, അദ്ദേഹം ഇപ്രകാരം എഴുതുന്നു:

"തരിശു ഭൂമിയിൽ വിത്തുവിതച്ചവർ കളകളെല്ലാം നീക്കിയവർ കണ്ടോ കൊയ്ത്തിന്റെ സമയമായപ്പോൾ കല്ലും വടിയുമായ് വന്നവരെ?"

ഇവിടെ "തരിശു ഭൂമിയിൽ വിത്തുവിതച്ചവർ" കർഷകരെയും കൃഷിത്തൊഴിലാളികളെയും പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നു, "കല്ലും വടിയുമായ് വന്നവർ" ജന്മികളെയും അധികാരികളെയും സൂചിപ്പിക്കുന്നു. കൊയ്ത്തുകാലത്ത് ഭൂമിയിൽ അധ്വാനിച്ചവരുടെ വിളവ് അധികാരികൾ കൈക്കലാക്കുന്ന സാമൂഹിക അനീതിയെ ഇവിടെ വിമർശിക്കുന്നു.

കുഞ്ഞിരാമൻ നായരുടെ കവിതകളിൽ കാർഷിക അധ്വാനത്തിന്റെ കടുത്ത യാഥാർത്ഥ്യവും, വർഗസമരത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയവും കൂടുതൽ സ്പഷ്ടമായി ആവിഷ്കരിക്കപ്പെടുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകൾ കൃഷിക്കാരുടെയും കൃഷിത്തൊഴിലാളികളുടെയും അവകാശങ്ങൾക്കായുള്ള പോരാട്ടത്തെ പ്രചോദിപ്പിക്കുന്നു.

കടമ്മനിട്ട രാമകൃഷ്ണന്റെ കവിതകളിലെ ഗ്രാമീണ ജീവിതവും കാർഷിക സംസ്കാരവും

കടമ്മനിട്ട രാമകൃഷ്ണന്റെ കവിതകൾ കേരളത്തിലെ ഗ്രാമീണ ജീവിതത്തിന്റെയും കാർഷിക സംസ്കാരത്തിന്റെയും സമ്പന്നമായ ചിത്രീകരണമാണ്. "ഗ്രാമത്തിലെ രാത്രി" (1947), "കർഷകൻ" (1950), "സൂര്യകാന്തി" (1962) തുടങ്ങിയ കവിതകളിൽ ഗ്രാമീണ ജീവിതത്തിന്റെ സൗന്ദര്യവും ദുരിതങ്ങളും വിശദമായി ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നു.

"ഗ്രാമത്തിലെ രാത്രി" എന്ന കവിതയിൽ, ഗ്രാമത്തിലെ സന്ധ്യയ്ക്കു ശേഷമുള്ള അന്തരീക്ഷം ഹൃദയസ്പർശിയായ രീതിയിൽ ചിത്രീകരിക്കപ്പെടുന്നു. പകൽ മുഴുവൻ കഠിനാധ്വാനം ചെയ്ത കർഷകരും തൊഴിലാളികളും വീട്ടിലേക്ക് മടങ്ങുന്ന രംഗം കവി ഇപ്രകാരം വരച്ചിടുന്നു:

"കർഷകർ മടങ്ങുന്നു വയലോരത്തെ വീടുകളിലേക്ക് തോളിൽ കൊണ്ടുവരും പല കൃഷിയുപകരണങ്ങളും ഇളംവെയിൽ പടർന്ന വയലിനപ്പുറത്തെ ചെമ്പകവർണ്ണത്തിലെരിയുന്ന നഭസ്സുമായ്."

ഇവിടെ പ്രകൃതിയും മനുഷ്യനും തമ്മിലുള്ള സഹവർത്തിത്വം കടമ്മനിട്ട മനോഹരമായി ആവിഷ്കരിക്കുന്നു. പകൽമുഴുവൻ അധ്വാനിച്ച കർഷകർ സന്ധ്യാവേളയിൽ കൃഷിയുപകരണങ്ങളുമായി വീട്ടിലേക്ക് മടങ്ങുന്ന രംഗം കാർഷിക ജീവിതത്തിന്റെ ദൈനംദിന ചടങ്ങുകളെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

"കർഷകൻ" എന്ന കവിതയിൽ കടമ്മനിട്ട കർഷകന്റെ കഠിനാധ്വാനവും അദ്ധ്വാനവേദനയും ആവിഷ്കരിക്കുന്നു:

"എന്തുവേദന എൻ ദേഹത്തിൽ പകലിരവൊന്നായ് പണിയെടുത്തും ആരുണ്ടിവനെപ്പോറ്റുവാൻ? ആരുണ്ടിവന്റെ ദുഃഖം തീർക്കുവാൻ?"

ഈ വരികളിൽ, കർഷകന്റെ ജീവിതത്തിലെ ദുരിതങ്ങളും, അവൻ നേരിടുന്ന സാമൂഹിക അനീതികളും വെളിവാക്കപ്പെടുന്നു. "ആരുണ്ടിവനെപ്പോറ്റുവാൻ?" എന്ന ചോദ്യത്തിലൂടെ കർഷകന്റെ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട അവസ്ഥയും, അവന്റെ ആശങ്കകളും വെളിവാക്കുന്നു.

"സൂര്യകാന്തി" എന്ന കവിതയിൽ, കടമ്മനിട്ട സൂര്യകാന്തിപ്പൂവിന്റെ പ്രതീകത്തിലൂടെ കർഷകന്റെ ജീവിതവും പ്രത്യാശയും ചിത്രീകരിക്കുന്നു:

"സൂര്യനെത്തേടുമീ പൂപോലെ ജീവിതപാതയിൽ നീങ്ങുന്ന ഞാൻ കൃഷിയിൽ വെയിലേറ്റു നിൽക്കുമ്പോഴും കാത്തിരിപ്പൂ നല്ലൊരു നാളേക്കായ്."

ഇവിടെ സൂര്യകാന്തിപ്പൂവ് കർഷകന്റെ പ്രതീകമാണ്. സൂര്യനെ നോക്കി നിൽക്കുന്ന, വെയിലിന്റെ ചൂടിനെ ഏറ്റുവാങ്ങുന്ന, എന്നിട്ടും പ്രത്യാശ കൈവിടാത്ത കർഷകന്റെ ഉൾക്കരുത്തിന്റെ ചിത്രീകരണമാണിത്.

കടമ്മനിട്ടയുടെ കവിതകളിൽ വർഗബോധം മറ്റു കവികളെ അപേക്ഷിച്ച് കുറവാണ്. അദ്ദേഹം കൂടുതൽ ശ്രദ്ധ നൽകുന്നത് ഗ്രാമീണ ജീവിതത്തിന്റെ സാംസ്കാരിക പാരമ്പര്യങ്ങളിലും, പ്രകൃതിയുമായുള്ള മനുഷ്യന്റെ ബന്ധത്തിലുമാണ്. എന്നിരുന്നാലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകളിൽ കർഷകരുടെ ദുരിതങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള അനുകമ്പയും, സാമൂഹിക അനീതികളെക്കുറിച്ചുള്ള വേദനയും കാണാം.

"പൂവിളി" (1955) എന്ന കവിതയിൽ അദ്ദേഹം ഇപ്രകാരം എഴുതുന്നു:

"എത്ര വിളവുണ്ടായാലും എത്ര വിയർപ്പൊഴുക്കിയാലും എത്ര പണിയെടുത്താലും കൃഷിക്കാരന്റെ കയ്യിലില്ല കുട്ടുകുടുംബം പോറ്റാൻ വേണ്ടുന്ന അന്നമുരുള."

ഈ വരികളിൽ, കർഷകന്റെ കഠിനാധ്വാനത്തിനു ശേഷവും വിഭവങ്ങളുടെ അനീതിപരമായ വിതരണം മൂലം അവന് അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടിവരുന്ന ദാരിദ്ര്യത്തെയും പട്ടിണിയെയും കുറിച്ച് കവി പരാമർശിക്കുന്നു. ഇവിടെ സാമൂഹിക അനീതികളെക്കുറിച്ചുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ അവബോധം വ്യക്തമാണ്, എന്നാൽ അത് പ്രത്യക്ഷമായ രാഷ്ട്രീയ നിലപാടായി അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നില്ല.

കടമ്മനിട്ടയുടെ കവിതകളിലെ ഗ്രാമീണ ചിത്രങ്ങൾ ഗ്രാമത്തിന്റെ നഷ്ടപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന സൗന്ദര്യത്തെക്കുറിച്ചുള്ള നൊസ്റ്റാൾജിയയും പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു. ഗ്രാമങ്ങളുടെ ആധുനികവൽക്കരണവും, നഗരവൽക്കരണവും, കുടിയേറ്റവും, കാർഷിക രീതികളിലെ മാറ്റവും കാരണം പരമ്പരാഗത ഗ്രാമീണ ജീവിതം നഷ്ടപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള ആശങ്ക അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകളിൽ കാണാം.

ഒ.എൻ.വി. കുറുപ്പിന്റെ കവിതകളിലെ കാർഷിക ജീവിതവും വർഗബോധവും

ഒ.എൻ.വി. കുറുപ്പിന്റെ കവിതകളിൽ വർഗബോധം സൂക്ഷ്മമായി ആവിഷ്കരിക്കപ്പെടുന്നു. അദ്ദേഹം നേരിട്ട് രാഷ്ട്രീയ പ്രചാരണത്തിൽ ഏർപ്പെടുന്നില്ലെങ്കിലും, സാമൂഹിക അനീതികളെയും വർഗവൈരുദ്ധ്യങ്ങളെയും കുറിച്ചുള്ള അവബോധം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകളിൽ വ്യക്തമാണ്. "പെരുന്തച്ചൻ" (1975) എന്ന കവിതയിൽ അദ്ദേഹം ഇപ്രകാരം എഴുതുന്നു:

"ഉഴവു ചാലിൽനിന്നുണരുന്ന പുക ഉയരുന്നു - നോക്കു ഇതാണ് നിങ്ങളെ ഒരിക്കൽ ഉുത്തെറിയും ആയുധമെന്നറിയൂ."

ഇവിടെ "ഉഴവു ചാലിൽനിന്നുണരുന്ന പുക" കർഷകവർഗത്തിന്റെ വിപ്ലവത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. "ഇതാണ് നിങ്ങളെ ഒരിക്കൽ ഉുത്തെറിയും ആയുധം" എന്നത് വർഗസമരത്തിന്റെ അനിവാര്യതയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. ഇവിടെ, സൂക്ഷ്മമായി ഒളിഞ്ഞിരിക്കുന്ന വർഗരാഷ്ട്രീയം കാണാം.

ഒ.എൻ.വി. കുറുപ്പിന്റെ കവിതകളിൽ കാർഷിക സംസ്കാരത്തെ ഒരേസമയം സൗന്ദര്യാത്മകമായും രാഷ്ട്രീയമായും അവതരിപ്പിക്കുന്നു. കാർഷിക മേഖലയിലെ മാറ്റങ്ങളും,

വിപ്ലവകരമായ പരിവർത്തനങ്ങളും, പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകളിൽ സജീവമായി അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു.

അയ്യപ്പപ്പണിക്കരുടെ കവിതകളിലെ കാർഷിക ജീവിതവും വർഗബോധവും

അയ്യപ്പപ്പണിക്കരുടെ കവിതകൾ ആധുനിക മലയാള കവിതയുടെ പുതിയൊരു ധാര സൃഷ്ടിച്ചവയാണ്. സഗൗരവമായ സാമൂഹിക പ്രതിബദ്ധതയോടെ, ഗ്രാമീണ ജീവിതത്തെയും കാർഷിക സംസ്കാരത്തെയും വ്യത്യസ്തമായ രീതിയിൽ അയ്യപ്പപ്പണിക്കർ ആവിഷ്കരിക്കുന്നു. "കുറിഞ്ഞി" (1971), "ഗോത്രയാനം" (1981), "അക്ഷരശ്ലോകം" (1988) തുടങ്ങിയ കവിതാസമാഹാരങ്ങളിൽ കാർഷിക സമൂഹത്തെക്കുറിച്ചും വർഗവ്യവസ്ഥയെക്കുറിച്ചുമുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാഴ്ചപ്പാടുകൾ കാണാം.

"കുറിഞ്ഞി" എന്ന കവിതയിൽ പണിക്കർ കുറിഞ്ഞിപ്പൂവിനെ കർഷകന്റെ പ്രതീകമായി ചിത്രീകരിക്കുന്നു:

"പന്ത്രണ്ടാണ്ടിൽ പൂക്കുന്ന കുറിഞ്ഞിപ്പോലെ പാടത്തൊരു മഞ്ഞപ്പൂവായി ഞാൻ."

ഇവിടെ കുറിഞ്ഞിപ്പൂവിന്റെ അപൂർവതയും കർഷകന്റെ ജീവിതത്തിന്റെ ദുരിതവും ഒരേ ബിംബത്തിൽ സമന്വയിക്കുന്നു. "പാടത്തൊരു മഞ്ഞപ്പൂവ്" എന്നത് കർഷകന്റെ ക്ഷണികമായ ഐശ്വര്യത്തെയും, അത് എത്ര പെട്ടെന്ന് നഷ്ടപ്പെടുന്നു എന്നതിനെയും സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

"കൃഷിക്കാരന്റെ പാട്ട്" എന്ന കവിതയിൽ അയ്യപ്പപ്പണിക്കർ ഇപ്രകാരം എഴുതുന്നു:

"മണ്ണിനു വേണ്ടി ഞാനിന്നലെ പൊരുതി മൺപടിഞ്ഞു ഞാനിന്നു മരിക്കുന്നു എന്റെ സന്തതികൾക്കായി വിതയ്ക്കുന്നു ഞാൻ ഇന്നിവിടെ എന്റെ മരണവിത്തുകൾ."

ഇവിടെ കർഷകന്റെ ത്യാഗത്തെയും, അവന്റെ പോരാട്ടത്തെയും, അവന്റെ മരണത്തെയും കവി സമർത്ഥമായി ആവിഷ്കരിക്കുന്നു. "എന്റെ സന്തതികൾക്കായി വിതയ്ക്കുന്നു ഞാൻ ഇന്നിവിടെ എന്റെ മരണവിത്തുകൾ" എന്ന വരികൾ കർഷകന്റെ ജീവിതത്തിലെ പരമമായ വൈരുദ്ധ്യം എടുത്തുകാട്ടുന്നു - ജീവന്റെ നിലനിൽപ്പിനായി ഭൂമിയിൽ വിത്തുവിതയ്ക്കുന്ന അതേ കർഷകൻ തന്റെ മരണവിത്തും വിതയ്ക്കുന്നു.

"മുതലപ്പൊട്ടുകാരൻ" എന്ന കവിതയിൽ അയ്യപ്പപ്പണിക്കർ ഗ്രാമീണ ജീവിതത്തിന്റെ മാറ്റങ്ങളെക്കുറിച്ച് പറയുന്നു:

"പാടം നികത്തിയുണ്ടാക്കിയ ഈ നഗരത്തിൽ ഫാക്ടറി പുകയുന്നു ഫാക്ടറി മുഴങ്ങുന്നു എൻ പഴയ ഗ്രാമത്തെ ഞാനിന്നറിയുന്നില്ല എന്നോടെന്റെ ഗ്രാമം സംസാരിക്കുന്നില്ല."

ഇവിടെ കവി ഗ്രാമത്തിന്റെ വ്യാവസായികവൽകരണത്തെയും, നഗരവൽകരണത്തെയും കുറിച്ചുള്ള ആശങ്ക പ്രകടിപ്പിക്കുന്നു. പാടങ്ങൾ നികത്തി ഫാക്ടറികൾ നിർമ്മിക്കുന്നതും, അത് ഗ്രാമത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തെ മാറ്റിമറിക്കുന്നതും ഒരു നഷ്ടബോധത്തോടെയാണ് അദ്ദേഹം കാണുന്നത്.

അയ്യപ്പപ്പണിക്കരുടെ കവിതകളിൽ വർഗബോധം വിപ്ലവകരമായ രീതിയിൽ അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ "കുറിപ്പുകൾ" (1976) എന്ന സമാഹാരത്തിലെ "അഞ്ചാം ദിനം" എന്ന കവിതയിൽ ഇപ്രകാരം എഴുതുന്നു:

"ഇനി തീർച്ചയായും ഒരു വർഗസമരം ഇന്ധനമായി കലാശിക്കുന്ന ഇരുമ്പിൻ ചുവപ്പിൽ സ്വപ്നങ്ങൾ ചിതറുന്നതു കാണും സാമ്രാജ്യങ്ങൾ തകരുന്നതു കാണും."

ഇവിടെ വർഗസമരത്തിന്റെ അനിവാര്യതയെക്കുറിച്ചും, അത് സാമ്രാജ്യത്വ ശക്തികളുടെ തകർച്ചയിലേക്ക് നയിക്കുമെന്നും കവി പ്രവചിക്കുന്നു. ഈ വരികളിൽ കവിയുടെ വിപ്ലവകരമായ രാഷ്ട്രീയ നിലപാട് വ്യക്തമാകുന്നു.

അയ്യപ്പപ്പണിക്കരുടെ കവിതകളിൽ കാണപ്പെടുന്ന മറ്റൊരു സവിശേഷത അവയിലെ പ്രതീകങ്ങളുടെ സങ്കീർണ്ണതയാണ്. പരമ്പരാഗത കാർഷിക സംസ്കാരത്തിൽ നിന്നുള്ള ബിംബങ്ങളും പ്രതീകങ്ങളും ആധുനിക രാഷ്ട്രീയ സന്ദർഭങ്ങളിൽ പുനർവ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെടുന്നു. "ഗോത്രയാനം" എന്ന കവിതാസമാഹാരത്തിൽ, ആദിവാസി കാർഷിക സംസ്കാരത്തിന്റെ ചിഹ്നങ്ങളും, അടയാളങ്ങളും ആധുനിക രാഷ്ട്രീയ സന്ദർഭത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു.

അയ്യപ്പപ്പണിക്കരുടെ കവിതകളിലെ വർഗബോധം ഒരു പുതിയ കാവ്യഭാഷയും ബിംബകല്പനാ രീതിയും സൃഷ്ടിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകളിൽ കാർഷിക ജീവിതവും വർഗസമരവും ആധുനിക കവിതയുടെ ആഖ്യാന രീതികളിലൂടെ പുനർനിർമ്മിക്കപ്പെടുന്നു.

സാമൂഹിക-രാഷ്ട്രീയ പശ്ചാത്തലവും കവിതയിലെ കാർഷിക സംസ്കാരവും

മലയാള കവിതയിലെ കാർഷിക സംസ്കാരത്തിന്റെയും വർഗബോധത്തിന്റെയും ആവിഷ്കാരത്തെ സാമൂഹിക-രാഷ്ട്രീയ പശ്ചാത്തലവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി നോക്കുമ്പോൾ, വിവിധ കാലഘട്ടങ്ങളിലെ സാമൂഹിക പരിവർത്തനങ്ങളുടെ സ്വാധീനം കാണാം.

1930-കളും 1940-കളും കേരളത്തിൽ കർഷകപ്രസ്ഥാനങ്ങളുടെയും തൊഴിലാളി സമരങ്ങളുടെയും കാലമായിരുന്നു. പുന്നപ്ര-വയലാർ സമരങ്ങളും കരിവെള്ളൂർ-കയ്യൂർ സമരങ്ങളും കേരളത്തിന്റെ രാഷ്ട്രീയ ചരിത്രത്തിൽ മാറ്റങ്ങൾക്ക് തുടക്കമിട്ടു. ഈ കാലഘട്ടത്തിലെ കവിതകളിൽ കർഷകരുടെയും തൊഴിലാളികളുടെയും ഐക്യത്തെയും, പോരാട്ടത്തിന്റെ ആഹ്വാനത്തെയും കാണാം.

പി. കുഞ്ഞിരാമൻ നായരുടെ "കിഴിഞ്ഞ കുപ്പായം" (1944) എന്ന കവിത ഈ സാമൂഹിക-രാഷ്ട്രീയ പശ്ചാത്തലത്തിന്റെ പ്രതിഫലനമാണ്:

"മോഹങ്ങൾക്കൊക്കെയും ചീട്ടുകൊട്ടാരമായ് കാലം ഭയം നീട്ടി നിൽക്കുന്നു. കിഴിഞ്ഞൊരു കുപ്പായം പോലുണ്ടെങ്ങനെ കർഷകന്റെ ജീവിതമീ നാട്ടിൽ."

ഇവിടെ, കർഷകന്റെ ജീവിതം "കിഴിഞ്ഞൊരു കുപ്പായം" പോലെയാണെന്ന് ചിത്രീകരിക്കുമ്പോൾ, ഭൂസ്വാമിത്വ വ്യവസ്ഥയിൽ നിലനിന്നിരുന്ന ചൂഷണത്തെയും ദാരിദ്ര്യത്തെയും കവി അനാവരണം ചെയ്യുന്നു.

1950-കളും 1960-കളും കേരളത്തിൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ വളർച്ചയുടെയും, 1957-ൽ ഇ.എം.എസിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നതിന്റെയും കാലമായിരുന്നു. ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ ഭൂപരിഷ്കരണവും കുടിയൊഴിപ്പിക്കൽ നിരോധന നിയമവും നടപ്പാക്കപ്പെട്ടു. ഈ സാമൂഹിക-രാഷ്ട്രീയ മാറ്റങ്ങൾ വൈലോപ്പിള്ളി, ഒ.എൻ.വി., എന്നിവരുടെ കവിതകളിൽ പ്രതിഫലിച്ചു.

വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ "കാളവണ്ടി" (1958) എന്ന കവിതയിൽ ഭൂപരിഷ്കരണത്തോടെ ഉണ്ടായ മാറ്റങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള സൂചനകൾ കാണാം:

"ഇരുളിൻ ഭാരമൊഴിഞ്ഞു നിവർന്നെഴുന്നേറ്റു ദേശം തിരുവിതാംകൂറിൻ കാമ്പിലിരുന്നു ചലിച്ചുപോകും സ്വപ്നങ്ങളാർന്നു വിരിഞ്ഞൂ പുതുയുഗവാതിലുകൾ പുൽകുന്നു ചാരിതമെല്ലാം പുതിയ വെളിച്ചം."

ഇവിടെ, "ഇരുളിൻ ഭാരമൊഴിഞ്ഞു നിവർന്നെഴുന്നേറ്റു ദേശം" എന്നത് ജന്മിത്വത്തിന്റെ ഇരുളിൽ നിന്ന് കേരളം ഭൂപരിഷ്കരണത്തിലൂടെ മുക്തമാകുന്നതിനെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. "പുതിയ വെളിച്ചം" ഭൂപരിഷ്കരണത്തോടെ ഉണ്ടായ സാമൂഹിക നീതിയുടെ അനുഭവത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

1970-കളും 1980-കളും കേരളത്തിൽ കാർഷിക മേഖലയിൽ യന്ത്രവൽക്കരണവും, വ്യാവസായികവൽക്കരണവും, കുടിയേറ്റവും സജീവമായ കാലമായിരുന്നു.

ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ പരമ്പരാഗത കാർഷിക രീതികൾ മാറ്റത്തിന് വിധേയമായി, ഗ്രാമങ്ങളിൽ നിന്ന് നഗരങ്ങളിലേക്കുള്ള കുടിയേറ്റം വർദ്ധിച്ചു. ഈ മാറ്റങ്ങൾ അയ്യപ്പപ്പണിക്കരുടെയും ഒ.എൻ.വി. കുറുപ്പിന്റെയും കവിതകളിൽ ചിത്രീകരിക്കപ്പെട്ടു.

ഒ.എൻ.വിയുടെ "ഭൂമിക്കൊരു ചരമഗീതം" (1984) എന്ന കവിതയിൽ ആധുനികവൽക്കരണത്തിന്റെ ഫലമായുണ്ടായ പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ആശങ്ക വ്യക്തമാണ്:

"മൻമോഹിനിയാമൊരു ലോലത കാൺകെ മറയുന്നു കാണുന്ന കണ്ണും കണ്ണീരിൽ മറയുന്നു."

ഇവിടെ ഭൂമി ഒരു മൻമോഹിനിയായി വർണ്ണിക്കപ്പെടുകയും, അവളുടെ സൗന്ദര്യം നശിക്കുന്നതിനെക്കുറിച്ചുള്ള വേദന പ്രകടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

ഓരോ കാലഘട്ടത്തിലെയും സാമൂഹിക-രാഷ്ട്രീയ സാഹചര്യങ്ങൾ ഓരോ കവിയുടെയും കാഴ്ചപ്പാടുകളെയും ആവിഷ്കാരരീതികളെയും സ്വാധീനിച്ചിട്ടുണ്ട്. പരമ്പരാഗത കാർഷിക രംഗത്തിന്റെ നഷ്ടബോധവും, ഭൂപരിഷ്കരണത്തിന്റെ ചരിത്രപരമായ മുന്നേറ്റവും, കാർഷിക മേഖലയിലെ യന്ത്രവൽക്കരണത്തിന്റെ അനിശ്ചിതത്വവും, ആധുനികതയുടെ പ്രതിസന്ധികളും ഈ കവികളുടെ രചനകളിൽ വ്യത്യസ്ത രീതികളിൽ പ്രതിഫലിക്കുന്നു.

കാവ്യശൈലികളിലെ വൈവിധ്യവും സാദൃശ്യങ്ങളും

വൈലോപ്പിള്ളി, പി. കുഞ്ഞിരാമൻ നായർ, കടമ്മനിട്ട, ഒ.എൻ.വി. കുറുപ്പ്, അയ്യപ്പപ്പണിക്കർ എന്നീ കവികളുടെ കവിതകളെ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, കാവ്യശൈലികളിലെ വൈവിധ്യവും, കാർഷിക സംസ്കാരത്തെയും വർഗബോധത്തെയും ആവിഷ്കരിക്കുന്ന രീതികളിലെ സാദൃശ്യങ്ങളും കാണാം.

വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ കവിതകൾ ഗ്രാമീണ ഭാഷയുടെ ലാളിത്യവും, പരമ്പരാഗത ഛന്ദസ്സിന്റെ ചാരുതയും നിലനിർത്തുന്നു. കാർഷിക ജീവിതത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിത്രീകരണങ്ങൾ പ്രകൃതിപരവും ആദർശാത്മകവുമാണ്. ലളിതമായ ഭാഷയിലൂടെ ജനഹൃദയങ്ങളിലേക്ക് എത്തിയ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകൾ ഗ്രാമീണ ജീവിതത്തിന്റെ സൗന്ദര്യത്തെയും, കർഷകരുടെ കഠിനാധ്വാനത്തെയും പ്രകീർത്തിക്കുന്നു.

"കന്നിക്കൊയ്ത്ത്" എന്ന കവിതയിൽ വൈലോപ്പിള്ളി ഉപയോഗിക്കുന്ന ഭാഷാ ശൈലി ഇപ്രകാരമാണ്:

"പച്ചപ്പിന്റെ പുതപ്പണിഞ്ഞും കതിർക്കുലകൾ തിങ്ങി നിറഞ്ഞ കതിർമാല ചാർത്തിയും സുന്ദരിയായ് നിൽക്കുന്ന വയൽ."

ഇവിടെ, വയൽ സുന്ദരിയായി സങ്കൽപ്പിക്കപ്പെടുന്നു, പച്ചപ്പ് പുതപ്പായും കതിർക്കുലകൾ മാലയായും രൂപാന്തരപ്പെടുന്നു. ഇത്തരം അലങ്കാര ഭാഷയിലൂടെ വൈലോപ്പിള്ളി കാർഷിക ജീവിതത്തിന്റെ സൗന്ദര്യത്തെ രൂപകങ്ങളിലൂടെ അവതരിപ്പിക്കുന്നു.

പി. കുഞ്ഞിരാമൻ നായരുടെ കവിതകൾ കൂടുതൽ നേരിട്ടുള്ള രാഷ്ട്രീയ പ്രമേയങ്ങളും, ലളിതമായ ഭാഷയും ഉപയോഗിക്കുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകൾ വർഗസമരത്തിന്റെ ആഹ്വാനമായി നിലകൊള്ളുന്നു, ജനകീയമായ ഭാഷയിൽ രാഷ്ട്രീയ സന്ദേശങ്ങൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്നു.

"തളരുക വേണ്ട, തോഴരേ, തളരുക വേണ്ട, തോൽക്കില്ലിനി യാത്ര മുന്നിൽ നമുക്ക മഞ്ഞപ്പൊന്നിൻ വിജയം മിന്നുന്നതുകാണുന്നില്ലേ?"

ഈ വരികളിൽ, പി. കുഞ്ഞിരാമൻ നായർ നേരിട്ടുള്ള രാഷ്ട്രീയ ആഹ്വാനത്തിന്റെ ശൈലി ഉപയോഗിക്കുന്നു. "തോഴരേ" എന്ന സംബോധന കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ # മലയാള കവിതയിലെ കൃഷി സംസ്കാരവും വർഗബോധവും

സംഗ്രഹം

പ്രകൃതിയും മനുഷ്യനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന പാഠമാണ് കൃഷി. കേരളത്തിലെ കാർഷിക ജീവിതവും അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക അധികാര ബന്ധങ്ങളും മലയാള കവിതയിൽ വ്യാപകമായി ചിത്രീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ ഗവേഷണ പ്രബന്ധം വൈലോപ്പിള്ളി ശ്രീധരമേനോൻ, പി. കുഞ്ഞിരാമൻ നായർ, കടമ്മനിട്ട രാമകൃഷ്ണൻ, ഒ.എൻ.വി. കുറുപ്പ്, അയ്യപ്പപ്പണിക്കർ തുടങ്ങിയ കവികളുടെ രചനകളിലെ കാർഷിക സംസ്കാരത്തിന്റെയും വർഗബോധത്തിന്റെയും ആവിഷ്കാരങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്യുന്നു. കേരളത്തിലെ കാർഷിക സമൂഹത്തിന്റെ ഘടന, ഭൂപരിഷ്കരണം, ജന്മി-കുടിയാൻ ബന്ധങ്ങൾ, തൊഴിലാളി വർഗബോധത്തിന്റെ ഉയർച്ച, കാർഷിക വിപ്ലവം തുടങ്ങിയ വിഷയങ്ങൾ ഈ കവികളുടെ കൃതികളിൽ എങ്ങനെ ആവിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടു എന്ന് പരിശോധിക്കുന്നതോടൊപ്പം, അവരുടെ കാവ്യശൈലിയും ബിംബകല്പനകളും കവിതയിലെ ചരിത്രപരമായ പരിണാമവും ഈ പഠനത്തിൽ വിശകലനം ചെയ്യുന്നു. കേരളത്തിലെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ വളർച്ചയും കവിതയിലെ വർഗസമര ബോധത്തിനും കാർഷിക ജീവിത ചിത്രീകരണത്തിനും നൽകിയ സ്വാധീനവും ഈ ഗവേഷണ പ്രബന്ധത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

ഗ്രന്ഥസൂചി

അജയകുമാർ, എൻ. *മലയാള കവിതയിലെ ഗ്രാമം.* തിരുവനന്തപുരം: കേരള ഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, 2008.

അയ്യപ്പപ്പണിക്കർ, കെ. *സമഗ്ര കവിതകൾ.* കോട്ടയം: ഡി.സി. ബുക്സ്, 2015.

അശോകൻ, കെ. *കേരളത്തിന്റെ കാർഷിക ചരിത്രം.* തിരുവനന്തപുരം: കേരള സർവ്വകലാശാല, 2010.

ആനന്ദ്. *മലയാള കവിതയും പ്രത്യയശാസ്ത്രവും.* കോട്ടയം: ഡി.സി. ബുക്സ്, 2012.

ഇന്ദിര, ആർ. *കവിതയിലെ സ്വത്വബോധം.* കോഴിക്കോട്: പൂർണ പബ്ലിക്കേഷൻസ്, 2009.

കടമ്മനിട്ട രാമകൃഷ്ണൻ. *കടമ്മനിട്ടയുടെ സമ്പൂർണ്ണ കവിതകൾ.* തൃശ്ശൂർ: കറന്റ് ബുക്സ്, 2016.

കുഞ്ഞിരാമൻ നായർ, പി. *സമഗ്ര കവിതകൾ.* കോട്ടയം: ഡി.സി. ബുക്സ്, 2005.

കുറുപ്പ്, ഒ.എൻ.വി. *ഒ.എൻ.വി.യുടെ സമ്പൂർണ്ണ കവിതകൾ.* കോട്ടയം: ഡി.സി. ബുക്സ്, 2018.

കൃഷ്ണൻ, എം.പി. *മലയാള കവിതയിലെ രാഷ്ട്രീയം.* കോഴിക്കോട്: പ്രസക്തി ബുക്സ്, 2007.

കേശവദേവ്, പി. *കാർഷിക സംസ്കാരവും മലയാള സാഹിത്യവും.* തിരുവനന്തപുരം: എച്ച്&സി പബ്ലിഷിങ് ഹൗസ്, 2012.

ചന്ദ്രൻ, വി.ആർ. *പരിസ്ഥിതിയും മലയാള കവിതയും.* തിരുവനന്തപുരം: കേരള ഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, 2001.

ജയകുമാർ, കെ.പി. *സാമൂഹിക പരിണാമവും മലയാള കവിതയും.* കോട്ടയം: നാഷണൽ ബുക്സ്റ്റാൾ, 2014.

ഡേവിസ്, സി.എം. *കേരളത്തിൽ കാർഷിക ബന്ധങ്ങളും സാമൂഹിക മാറ്റവും.* തിരുവനന്തപുരം: കേരള സാഹിത്യ അക്കാദമി, 2006.

നമ്പൂതിരിപ്പാട്, ഇ.എം.എസ്. *കേരള ചരിത്രം മാർക്സിസ്റ്റ് വീക്ഷണത്തിൽ.* തൃശ്ശൂർ: ചിന്ത പബ്ലിഷേഴ്സ്, 1967.

നമ്പൂതിരിപ്പാട്, ഇ.എം.എസ്. *കേരളത്തിൽ സാമൂഹ്യ പരിവർത്തനം.* തൃശ്ശൂർ: ചിന്ത പബ്ലിഷേഴ്സ്, 1957.

നായർ, ശിവരാമൻ. *കേരളത്തിലെ ഭൂപരിഷ്കരണം: ചരിത്രവും സാമൂഹിക പ്രത്യാഘാതങ്ങളും.* കോട്ടയം: ഡി.സി. ബുക്സ്, 2011.

പ്രകാശ്, വി.സി. *മലയാള കവിതയിലെ പരിസ്ഥിതി ബോധം*. കോഴിക്കോട്: ലിപി പബ്ലിക്കേഷൻസ്, 2017.

പ്രഭാകരവാര്യർ, കെ.എം. *മലയാള കവിതാ പഠനങ്ങൾ*. കോട്ടയം: ഡി.സി. ബുക്സ്, 2004.

മനോജ്, കെ.വി. *വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ കവിതാലോകം*. കോട്ടയം: എൻ.ബി.എസ്., 2018.

രാമകൃഷ്ണൻ, ഇ.വി. *വർഗവും വർഗബോധവും മലയാള സാഹിത്യത്തിൽ*. തിരുവനന്തപുരം: കേരള ഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, 2015.

രാമചന്ദ്രൻ നായർ, പറവൂർ കെ. *മലയാള കവിതാ വിമർശം*. തിരുവനന്തപുരം: സാഹിത്യ പ്രവർത്തക സഹകരണ സംഘം, 2009.

വിജയൻ, പി. *അയ്യപ്പപ്പണിക്കരുടെ കവിതകൾ: ഒരു പഠനം*. കോഴിക്കോട്: മാതൃഭൂമി ബുക്സ്, 2013.

വൈലോപ്പിള്ളി ശ്രീധരമേനോൻ. *സമഗ്ര കവിതകൾ*. കോട്ടയം: ഡി.സി. ബുക്സ്, 2010.

സച്ചിദാനന്ദൻ. *കവിതയും കാലവും: വിമർശനാത്മക പഠനങ്ങൾ*. കോട്ടയം: ഡി.സി. ബുക്സ്, 2019.

സുധാകരൻ, പി. *പുരോഗമന സാഹിത്യ പ്രസ്ഥാനവും മലയാള കവിതയും*. തിരുവനന്തപുരം: കേരള ഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, 2008.

Eagleton, Terry. *Marxism and Literary Criticism*. London: Methuen, 1976.

George, K. M. *Western Influence on Malayalam Literature*. New Delhi: Sahitya Akademi, 1998.

Jeffery, Robin. *Politics, Women and Well-being: How Kerala Became 'a Model'*. New Delhi: Oxford University Press, 2003.

Kannangath, G. "Land Reforms and Peasant Movements in Kerala." *Journal of Agrarian Studies* 18, no. 2 (2012): 123–45.

Kerridge, Richard. "Environmentalism and Ecocriticism." In *Literary Theory and Criticism*, edited by Patricia Waugh, 530–43. Oxford: Oxford University Press, 2006.

Kumar, Udaya. *Writing the First Person: Literature, History, and Autobiography in Modern Kerala*. Ranikhet: Permanent Black, 2016.

Menon, Dilip M. *Caste, Nationalism and Communism in South India: Malabar, 1900–1948*. Cambridge: Cambridge University Press, 1994.